

CONSILIUL SUPERIOR al
MAGISTRATURII

JUDECĂTORIA COMRAT
Sediul CEADIR-LUNGA

ВЫСШИЙ СОВЕТ

МАГИСТРАТУРЫ

СУД КОМРАТ

офис Чадыр-Лунга

1490

MD-6100 UTA Gagauzia, or. Ceadîr-Lunga,
str. Lenin, 112/3, tel: (291) 2 38 78
nr 5.911 din "26" 07 2023 г.

MD-6100, АТО Гагаузия, г. Чадыр-Лунга,
ул. Ленина, 112/3 тел: (291) 2 38 78

Curtea Constituțională Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28

Judecătoria Comrat Vă remite sesizarea depusă de administratorul S.R.L. „Aviprim Grup”, Pretula Nicolae, în cadrul examinării cererii depuse de reprezentantul reclamantului Gumbatov Tatiana, avocatul Muntean Iulian către S.R.L. „Aviprim Grup” privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere și eliberarea titlului executoriu, pentru examinarea excepției de neconstituționalitate.

Anexe: Copia cererii depuse de reprezentantul reclamantului Gumbatov Tatiana, avocatul Muntean Iulian către S.R.L. „Aviprim Grup” privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere și eliberarea titlului executoriu;

Încheierea din 24 iulie 2023;

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe 7 (șapte) file.

nd-732fd3

Judecător

MUNTEAN Vitalie

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

Prezentată în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM

A.2. Persoană juridică

1. Denumire și sediu: SRL Aviprim Grup, mun. Comrat ,UTA Gagauzia, MD 3801, str. Pobedi, 58, ap (of). 429
2. Numărul și data înregistrării: 07.10.2015
3. Numele administratorului: Pretula Nicolae

5. Reprezentant -

6. Adresa reprezentantului (va fi anonimizată) -
7. Telefonul și e-mail-ul reprezentantului (vor fi anonimizate) -

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecătii instanței de drept comun

La data de 23 septembrie 2022 reprezentantul Tatianei Gumbatov, avocatul Muntean Iulian a depus în adresa Judecătoriei Comrat sediul Central o cerere către "AVIPRIM GRUP" S.R.L. privind confirmarea tranzacției și eliberarea titlului de executare silită a tranzacției cu încasarea de la "AVIPRIM GRUP" S.R.L. a sumei de 385 200 lei din suma neexecutată din tranzacție, dobânzii de întârziere în suma de 5 000 lei, și taxei de stat – 100 lei.

Prin încheierea judecătoriei Comrat, sediul Central nr. 2-869/2022 din 14.12.2022 instanța a dispus: Se respinge cererea depusă de reprezentantul reclamantului Gumbatov Tatiana, avocatul Muntean Iulian către "AVIPRIM Grup" SRL privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere nr. 007/2020 din 18 iulie 2020 și eliberarea titlului executoriu silită.

Nefiind de acord cu soluția adoptată, la data de 05.01.2023, avocatul Muntean Iulian în interesele recurentei Gumbatov Tatiana a declarat recurs împotriva încheierii din 14.12.2022.

Prin decizia Curții de Apel Comrat nr. 2r-12/2023 din 30.05.2023 instanța a dispus: Se admite cererea de recurs declarată de către Gumbatov Tatiana și avocatul Muntean Iulian. Se căsează integral încheierea judecătoriei Comrat sediul central din 14 decembrie 2022, prin care a fost respinsă cererea depusă de reprezentantul reclamantului Gumbatov Tatiana, avocatul Muntean Iulian către "AVIPRIM Grup" SRL privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere nr. 007/2020 din 18 iulie 2020 și eliberarea titlului executoriu, cu restituirea problemei soluționate spre rejudecare la Judecătoria Cimișlia, în alt complet de judecată.

Prezenta cauză se află pe rolul Judecătoria Comrat, sediul Ciadîr-Lunga, judecător Vitalie Muntean.

Potrivit conținutului materialelor cauzei, Gumbatov Tatiana, Gumbatov Leila reprezentată de Gumbatov Tatiana în baza procurii nr. 1986 din 25 iunie 2020 și Gumbatov Aleper reprezentat de mama Gumbatov Tatiana (creditori) a încheiat cu "AVIPRIM GRUP" SRL (debitor) o tranzacție prin care a fost prevenit un proces civil. Procesul civil menționat mai sus a avut drept obiect contractul de împrumut nr. 1 din 07.07.2017, semnat între Gumbatov Mugabel și "AVIPRIM GRUP" SRL prin care primul a dat cu împrumut mijloace bănești în sumă de 62 500 Euro, având termen de rambursare 31.12.2017 care nu a fost pretins îndeplinit. Din considerentele mentionate mai sus Creditorii reprezentati de Gumbatov Tatiana (Gumbatov Mugabel sotul a decedat) s-a adresat in data de 18 iulie 2020 către mediatorul Enachi Vitalie cu sediul mun. Chisinau, str. Mihai Viteazu 15/a Digital Park, cod fiscal 43701013, privind semnarea unei tranzacții ce ar preveni, un eventual proces civil. În data de 18 iulie 2020 Gumbatov Tatiana din numele creditorilor și "AVIPRIM GRUP" SRL au semnat o tranzacție

prin care părțile au convenit asupra achitării sumei de 1200000 lei MDL în unități, pui" (prețul unui pui de carne este 8 lei mdl pe unitate) pe parcursul perioadei 18.07.2020 - 18.07.2021.

Totodată, în baza actelor de verificare privind decontările reciproce pe perioada de la 18.07.2020 — 11.07.2022 reclamantul a pretins că nu a fost îndeplinit acest acord de către debitorul "AVIPRIM GRUP" SRL în proporțiile stipulate în tranzacție, astfel debitor în conformitate cu actele contabile are o datorie față de creditor în sumă de 385 200 lei MDL. Suma menționată mai sus reiese din transferul pe contul doamnei Gumbatov Tatiana a sumei de 50 000 lei în data de (13.05.2022 – 20 000 lei, 22.06.2020 — 20 000 lei și 04.07.2022 – 10 000 lei) și către entitatea Avicola Brinzeni NOI SA (entitate parteneră a doamnei Gumbatov Tatiana) a bunurilor stipulate în tranzacție în sumă de 764 800 lei (facturile fiscale nr. EAA003263929 din 24.09.2020; EAA003910050 din 07.12.2020; EAA004307284 din 26.09.2021; EAA004885911 din 24.03.2021; EAA005176774 din 19.04.2022; EAA005426606 din 12.05.2021, inclusiv actul de verificare semnat de "AVIPRIM GRUP" SRL din 11.07.2022).

La data de 04 octombrie 2022 "AVIPRIM GRUP" SRL a depus în adresa judecătoriei Comrat (instanța care a respins confirmarea tranzacției) o cerere în care a solicitat convocarea părților în ședință de judecată conform prevederilor art. 489 alin. (2) Cod de procedură civilă, invocând că reclamanta cu rea credință se eschivează de la prezentarea întregului raport juridic, confirmând doar selectiv actele în favoarea sa, precum și faptul că Gumbatov Tatiana a refuzat în executarea condițiilor tranzacției de împăcare și anume livrarea de pui de o zi, ceea ce servește un argument în plus în favoarea părățului.

Potrivit următoarelor norme juridice: art. 1917 alin. (1) Cod civil, tranzacția este contractul prin care părțile previn un proces ce poate să înceapă, termină un proces început sau rezolvă dificultățile ce apar în procesul executării unei hotărâri judecătorești. Totodată, potrivit art. 32 alin. (1), (2) al Legii cu privire la mediere, tranzacția este acordul încheiat între părți și contrasemnat de mediator, ca urmare a procesului de mediere, prin care părțile consimt asupra soluționării amiabile a unui litigiu. Tranzacția trebuie să corespundă condițiilor de valabilitate prevăzute de prezenta lege, Codul civil și de alte acte legislative. În continuare se notează că, conform art. 487 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de confirmare a tranzacției, prin care părțile previn un proces civil, și de eliberare a titlului de executare silită se depune în scris de către partea procesului de mediere sau reprezentantul legal al acesteia la instanța judecătorească de la domiciliul sau de la sediul pîrîtului Art. 489 din Codul de Procedură Civilă al RM (3) Judecătorul refuză confirmarea tranzacției dacă aceasta: a) contravine legii ori încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului; b) a fost încheiată cu încălcarea prevederilor Legii cu privire la mediere.

Din înscrisurile anexate la materialele cauzei de către SRL "AVIPRIM GRUP" se constată că a purces la executarea tranzacției de împăcare achitând o parte din datorie, fapt confirmat prin transferurile băneti pe contul doamnei Gumbatov Tatiana a sumei de 50 000 lei în data de (13.05.2022 – 20 000 lei, 22.06.2020 — 20 000 lei și 04.07.2022 – 10 000 lei) și către entitatea Avicola Brinzeni NOI S.A. (entitate parteneră a doamnei Gumbatov Tatiana) a bunurilor stipulate în tranzacție în sumă de 764 800 lei (facturile fiscale nr. EAA003263929 din 24.09.2020; EAA003910050 din 07.12.2020; EAA004307284 din 26.09.2021; EAA004885911 din 24.03.2021; EAA005176774 din 19.04.2022; EAA005426606 din 12.05.2021, inclusiv actul de verificare semnat de AVIPRIM Grup SRL din 11.07.2022). Prin cererea depusă la data de 23 septembrie 2022 și concretizată la data de 10 octombrie 2022 reprezentantul reclamantului Gumbatov Tatiana, avocatul Muntean Iulian, a solicitat instanței confirmarea tranzacției și

eliberarea titlului de executare silită a tranzacției cu încasarea de la AVIPRIM GRUP SRL a sumei de 360 200 lei MDL, sumă neexecutată din tranzacție, a dobînzii de întîrziere în sumă de 57 536 lei MDL, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000 lei și a taxei de stat 100 lei.

La examinarea cererii cu privire la confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere și emiterea titlului executoriu, judecătoria Comrat, prin Încheierea nr. 2-869/2022 din 14.12.2022 corect apreciat critic dacă clauzele tranzacției sunt echitabile, dacă nu se încalcă normele imperative ale legii, drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei etc., obligație ce derivă din interpretarea dispozițiilor art.489 alin. (3) Cod de procedură civilă și art. 32 alin.(3) din Legea cu privire la mediere. Astfel, raportând situația din speță la normele legale invocate, s-a impus necesitatea respingerii cererii depuse – refuzului în confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere, pe motiv că tranzacția contravine legii, încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei și este în mod vădit inechitabilă. Astfel, făcând o analiză sub toate aspectele celor constatate, se deduce că, creditorul invocă debitorului o datorie formată din suma datoriei de bază conform contractului de împrumut, și mai impune debitorului și achitarea dobînzii de întîrziere, condiție care nu este stipulată în conținutul tranzacției de împăcare confirmarea căruia este solicitată de către reclamant. La caz, din conținutul tranzacției nr. 007/2020 din 18 iulie 2020 în scopul garantării creanței creditorul nu a stipulat o dobândă sau penalitate la împrumut, iar pe cale de consecință, nu sunt întrunite temeiurile legale de a confirma tranzacția de împăcare nr. 007/2020 din 18 iulie 2020 semnată de mediatorul Vitalie Enachi, Gumbatov Tatiana și Gumbatov Tatiana în interesele lui Gumbatov Leila, Gumbatov Alecpere și "AVIPRIM GRUP" SRL în persoana administratorului Pretula Nicolai de a elibera titlul de executare silită a tranzacției debitorului Gumbatova Tatiana, aceasta încălcând principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova.

Legislația pertinentă

Prevederi din Constituția Republicii Moldova:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătoarești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngărdi accesul la justiție.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate.

Articolul 119

Folosirea căilor de atac

Împotriva hotărîrilor judecătoarești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

Prevederi relevante din Codul de Procedură Civilă

Articolul 488

Conținutul cererii de confirmare a tranzacției prin care părțile previn un proces civil și de eliberare a titlului de executare silită

- (2) La cererea de confirmare a tranzacției prin care părțile previn un proces civil și de eliberare a titlului de executare silită se anexează:
- a) tranzacția în original;
 - b) convenția de mediere, dacă o astfel de convenție a fost încheiată;
 - c) copia de pe procesul-verbal privind încetarea procesului de mediere;
 - d) după caz, actele ce atestă executarea parțială a tranzacției.

Articolul 489

Examinarea cererii de confirmare a tranzacției prin care părțile previn un proces civil

- (1) Cererea de confirmare a tranzacției prin care părțile previn un proces civil se examinează în regim de urgență, în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii, fără citarea părților. Instanța trimite părții care se opune executării benevole a tranzacției copiile de pe cererea de confirmare a tranzacției și de pe materialele anexate, stabilind un termen pentru prezentarea referinței.
- (2) Dacă instanța consideră necesar, aceasta convoacă părțile interesate pentru audieri, înștiințându-le despre data, ora și locul ședinței, fără întocmirea procesului-verbal.

Articolul 490

Soluționarea cererii de confirmare a tranzacției prin care părțile previn un proces civil

- „(1) În cazul admiterii cererii, judecătorul emite o încheiere privind confirmarea tranzacției, în care se indică:
- a) numărul dosarului și data eliberării încheierii;
 - b) instanța, numele și prenumele judecătorului care a emis încheierea;
 - c) numele și prenumele sau denumirea părților care au încheiat tranzacția, domiciliul sau sediul și, după caz, datele lor bancare, precum și alte date de contact;
 - d) numele și prenumele sau denumirea părții care a solicitat confirmarea tranzacției;
 - e) constatăriile și concluziile instanței privind admiterea sau respingerea cererii;
 - f) caracterul executoriu al încheierii rămase definitive;
 - g) termenul și modul de contestare a încheierii.
- (2) Concomitent cu emiterea încheierii prevăzute la alin. (1), judecătorul eliberează și titlul executoriu, susceptibil de executare silită.
- (3) Dacă se refuză confirmarea tranzacției, instanța judecătorească pronunță o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs.”

Prevederi relevante din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale:

ARTICOLUL 6

Dreptul la un proces echitabil

Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî

fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeinicieei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Prevederile contestate sunt contrare articolelor 20, 23 și 46, 119 din Constituție.

C. Obiectul sesizării

Controlul constituționalității sintagmei judecătorul „eliberează și titlul executoriu, susceptibil de executare silită” din art. 490 alin. (2) din Codul de Procedură Civilă.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Posibilitatea folosirii căilor de atac este unul din principiile de bază a procesului civil. Reglementarea constituțională o regăsim în art. 119 din Constituția RM, "Împotriva hotărîrilor judecătoreschi, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii."

În materie civilă aparent dublul grad de jurisdicție, respectiv dreptul de a formula o cale de atac efectivă împotriva unei hotărâri judecătoreschi pronunțate de prima instanță, nu este garantat. Deși Curtea Europeană a Drepturilor Omului dă o acceptiune generoasă noțiunii de "proces echitabil", prezentă în cuprinsul art. 6 alin. (1) și dezvoltată pe cale jurisprudențială, instanța europeană nu tratează principiul dublului de grad de jurisdicție în materie civilă ca fiind o garanție a respectării acestui text al tratatului internațional. În România, spre exemplu, Curtea Constituțională a avut inițial, pentru o lungă perioadă de timp o poziție similară cu cea a instanței europene. Însă în anul 2012 această viziune s-a schimbat în mod radical, instanța constituțională din România declarând neconstituționale două prevederi legale care eliminau căile de atac cu privire la anumite categorii de proceduri judiciare în materie civilă, putându-se concluziona că dublul grad de jurisdicție în materie civilă este garantat, atât timp cât, în viziunea Curții Constituționale, legiuitorul încalcă normele și principiile constituționale atunci când încearcă să suprime apelul sau orice cale de atac de reformare în anumite proceze civile.

În opinia noastră punerea în executare a unui act judecătoresc după examinarea în prima instanță, eliberearea titlului executoriu, contestarea cu recurs, la caz nu ar suspenda executarea acestuia, constituie o încălcare a art. 119 din Constituție și art. 6 alin. (1) din Convenție.

E. Argumentarea pretinsei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Raportat la prevederile art. 47 privind dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, legislația referitoare la formalitățile și termenele care trebuie respectate pentru a formula un recurs vizează asigurarea bunei administrări a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice (a se vedea cauza Cañete de Goñi împotriva Spaniei, pct. 36). Astfel, reglementarea în cauză sau aplicarea acesteia nu trebuie să împiedice justițialul să se prevaleze de o cale de atac disponibilă [Miragall Escolano și alții împotriva Spaniei, pct. 36;

Faptul că o persoană are, la nivel intern, o pretenție care poate da naștere unei acțiuni în justiție poate depinde nu doar de conținutul propriu-zis al dreptului cu caracter civil relevant, astfel cum este definit în dreptul național, ci și de existența unor bariere procedurale („procedural bars”), care împiedică sau limitează posibilitățile de sesizare a unei instanțe cu eventuale plângeri (a se vedea cauza Fayed împotriva Regatului Unit, pct. 65). Într-un astfel de caz, legislația națională recunoaște unei persoane un drept material fără ca, din vreun motiv oarecare, să existe o cale de atac pentru a face să fie recunoscut sau aplicat în justiție.

Dreptul la acțiune sau la o cale de atac trebuie să se exerce din momentul în care părțile interesate pot cunoaște efectiv deciziile judiciare care le impun o obligație sau care ar putea aduce atingere drepturilor sau intereselor lor legitime. În caz contrar, curțile și tribunalele ar putea, prin întârzierea notificării deciziilor lor, să scurteze substanțial termenele căilor de atac sau chiar să facă imposibilă introducerea unei căi de atac. Notificarea, ca act de comunicare între organul jurisdicțional și părți, servește la aducerea la cunoștință a deciziei instanței, precum și a temeiurilor care o motivează, pentru a permite părților, dacă este cazul, să formuleze o cale de atac (Miragall Escolano și alții împotriva Spaniei, pct. 37) sau unei părți terțe interesate să intervină (Cañete de Goñi împotriva Spaniei, pct. 40, referitoare la o persoană fizică care nu fusese citată să compara în calitate de parte terță interesată într-o procedură al cărei rezultat i-a cauzat un prejudiciu).

Potrivit articolului 488 alin. (2) lit. d) din Codul de procedură civilă, persoana care depune cererea de confirmare a tranzacției de împăcare trebuie să anexeze acte care confirmă achitarea parțială a tranzacției. Pe cale de consecință, instanța de judecată nu dă curs cererii de confirmare a tranzacției. La etapa primirii cererii, instanța de judecată nu cunoaște dacă tranzacția a fost executată benevol, parțial sau integral. În cadrul depunerii contraargumentelor, a referinței la cauză dacă se probează faptul că persoana care depune cererea nu a anexat acte care confirmă achitarea parțială a tranzacției, instanța nu poate aplica sancțiunea procesuală de restituire a cererii de confirmare a tranzacției. Prin urmare, la etapa primirii cererii, partea care se opune executării benevole a tranzacției nu are mijloace pentru a-și apăra poziția în cazul în care tranzacția a fost executată parțial, fiind eliberat imediat titlu executoriu, susceptibil de executare a cărui suspendare nu este prevăzută de art. 490 al Codului de Procedură Civilă la uzul căii de atac, recursul.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe propria mea onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice.

Pretula Nicolae

06 iulie 2023

Notă: prezentul document și anexele sunt semnate electronic. Verificarea semnării poate fi accesată prin încărcarea documentului pe platforma <https://msign.gov.md/#/verify/upload>

ÎNCHIEIRE

24 iulie 2023

mun. Ceadîr-Lunga

Judecătoria Comrat, sediul Ceadîr-Lunga

în componență:

Președintele ședinței, judecător
grefier

cu participarea:

reprezentantului reclamantei, avocatului
în lipsa părților care au fost legal citate,

MUNTEAN Vitalie
CHESEA Natalia

MUNTEAN Iulian

examinând în ședință publică cererea depusă de administratorul S.R.L. „Aviprim Grup”, Pretula Nicolae privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării cererii depuse de reprezentantul reclamantului Gumbatov Tatiana, avocatul Muntean Iulian către S.R.L. „Aviprim Grup” privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere și eliberarea titlului executoriu,

CONSTATAȚĂ:

La data de 23 septembrie 2022 reprezentantul reclamantului Gumbatov Tatiana, avocatul Muntean Iulian a depus în Judecătoria Comrat sediul Central cerere către «AVIPRIM Grup» SRL prin care solicită confirmarea tranzacției de împăcare și eliberarea titlului executoriu cu încasarea de la «AVIPRIM Grup» SRL a sumei de 385 200 MDL - suma neexecutată din tranzacție, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei și taxa de stat în mărime de 100 (o sută) lei.

Prin încheierea Judecătoriei Comrat sediul Central din 14 decembrie 2022, s-a respins cererea depusă de reprezentantul reclamantului Gumbatov Tatiana, avocatul Muntean Iulian către «AVIPRIM Grup» SRL privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere nr. 007/2020 din 18 iulie 2020 și eliberarea titlului executoriu silită.

Nefiind de cord cu încheierea emisă, reclamanta Gumbatov Tatiana și avocatul Muntean Iulian au depus recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului cu casarea integrală a încheierii, soluționând prin decizie problema respectivă privind confirmarea tranzacției și eliberarea titlului de executare silită a tranzacției cu încasarea de la „AVIPRIM Grup” SRL a sumei de 360200 lei, suma neexecutată din tranzacție, a dobânzii de întârziere în sumă 57536 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei și taxei de stat - 100 lei.

Prin decizia Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat din 30 mai 2023 s-a admis cererea de recurs declarată de către Gumbatov Tatiana și avocatul Muntean Iulian și a fost casată integral încheierea judecătoriei Comrat sediul central din 14 decembrie 2022, prin care a fost respinsă cererea depusă de reprezentantul reclamantului Gumbatov Tatiana, avocatul Muntean Iulian către „AVIPRIM Grup” SRL privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere nr. 007/2020 din 18 iulie 2020 și

eliberarea titlului executoriu, cu restituirea problemei soluționate spre rejudecare la Judecătoria Comrat, în alt complet de judecată.

Prin Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, la data de 20.06.2023, cererea depusă de reprezentantul reclamantului Gumbatov Tatiana, avocatul Muntean Iulian către «AVIPRIM Grup» SRL privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere nr. 007/2020 din 18 iulie 2020 și eliberarea titlului executoriu a fost repartizată spre examinare judecătorului Muntean Vitalie.

Prin încheierea din 28 iunie 2023 cererea depusă de reprezentantul reclamantului Gumbatov Tatiana, avocatul Muntean Iulian către «AVIPRIM Grup» SRL privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere nr. 007/2020 din 18 iulie 2020 și eliberarea titlului executoriu a fost primită în procedură și convocate părțile interesate pentru audieri, înștiințîndu-le despre data, ora și locul ședinței, care urma să aibă loc la 10 iulie 2023, ora 13:40 în sala nr.3 a Judecătoriei Comrat sediul Ceadîr-Lunga.

La data de 06 iulie 2023 în Judecătoria Comrat sediul Ceadîr-Lunga a parvenit cererea administratorului S.R.L. „Aviprim Grup”, Pretula Nicolae privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.489 alin.(2) CPC, în cadrul examinării cererii depuse de reprezentantul reclamantului Gumbatov Tatiana, avocatul Muntean Iulian către S.R.L. „Aviprim Grup” privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere și eliberarea titlului executoriu.

În ședința de judecată din data de 24 iulie 2023 a Judecătoriei Comrat sediul Ceadîr-Lunga reprezentantul reclamantului Gumbatov Tatiana, avocatul Muntean Iulian către «AVIPRIM Grup» SRL chestiunea referitor la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.489 alin.(2) CPC declarată de administratorul S.R.L. „Aviprim Grup”, Pretula Nicolae a lăsat-o la discreția instanței de judecată.

În ședința instanței de judecată mediatorul Enachi Vitalie și administratorul S.R.L. „Aviprim Grup”, Pretula Nicolae nu s-au prezentat fiind legal citați, nu au comunicat instanței motivele neprezentării și nu au solicitat amânarea cauzei, considerent din care instanța a dispus examinarea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în lipsa părților.

Aprecierea instantei.

Analizînd actele și circumstanțele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia de admite cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate reieșind din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 12¹ Cod de procedură civilă, alin.(1) *În cazul existenței incertitudinii privind constituiționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.*

(2) *La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amînă pledoariile.

(4) Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Asemenea reglementări se regăsesc și în Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), care statuează:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;
- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;
- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul căror se află cauza;
- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

La caz, obiectul excepției constituie controlul constituționalității sintagmei judecătorul „*eliberează și titlul executoriu, susceptibil de executare silită*” din art. 490 alin. (2) din Codul de Procedură Civilă.

Astfel, verificînd întrunirea condițiilor enumerate mai sus, instanța de judecată constată că obiectul sesizării se încadrează în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția de neconstituționalitate este ridicată de

reprezentantul uneia dintre părți, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect toate prevederile contestate.

Fiind întrunite cumulativ toate condițiile impuse de art. 12¹ Cod de procedură civilă, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea administratorului S.R.L. „Aviprim Grup”, Pretula Nicolae privind sesizarea Curții Constituționale și să prezinte Curții sesizarea privind controlul constituționalității sintagmei judecătorul „*eliberează și titlul executoriu, susceptibil de executare silită*” din art. 490 alin. (2) din Codul de Procedură Civilă.

În contextul celor expuse, în conformitate cu prevederile art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, Hotărîri Curții Constituționale nr.2 din 09 februarie 2016, instanța de judecată, -

D I S P U N E:

Se admite cererea depusă de administratorul S.R.L. „Aviprim Grup”, Pretula Nicolae privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a următoarelor prevederi: textului sintagmei judecătorul „*eliberează și titlul executoriu, susceptibil de executare silită*” din art. 490 alin. (2) din Codul de Procedură Civilă, în cadrul examinării cererii depuse de reprezentantul reclamantului Gumbatov Tatiana, avocatul Muntean Iulian către S.R.L. „Aviprim Grup” privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere și eliberarea titlului executoriu.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere cu sesizarea privind excepția de neconstituționalitate formulată de administratorul S.R.L. „Aviprim Grup”, Pretula Nicolae.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Judecător

MUNTEAN Vitalie

